

ΠΟΛΥΤΡΟΠΗ ΑΡΜΟΝΙΑ
Β' ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΝΑΡΤΗΣΗΣ: 3/5/2022
ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ 2^ο
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΔΥΟ (2)
ΛΥΣΕΙΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

ΘΕΜΑ Α

A1. Να αναλύσετε τους δύο πρώτους στίχους του ποιήματος.

Οι δύο πρώτοι στίχοι του ποιήματος κάνουν λόγο για αυτούς που στη ζωή τους αποφάσισαν να διαφυλάττουν και να υπερασπίζονται με σθένος τις αξίες και τα ιδανικά τους. Είναι γι' αυτούς στάση ζωής και προσωπική, συνειδητή επιλογή το να αγνωνίζονται με πείσμα και αυταπάρνηση για τις «Θερμοπύλες» που συμβολίζουν τις ηθικές αξίες, γι' αυτό αξίζουν τιμές και σεβασμό.

A2. Ποια είναι τα γνωρίσματα των ανθρώπων που υμνεί ο Καβάφης; Να απαντήσετε με συγκεκριμένες λέξεις από το ποίημα.

Ο Καβάφης σκιαγραφεί το ήθος των ανθρώπων που αξίζουν την τιμή και τον σεβασμό, χρησιμοποιώντας μετοχές και επίθετα. Πρόκειται για αυτούς που είναι πιστοί στο χρέος («*Ποτέ από το χρέος μη κινούντες*») και δεν εγκαταλείπουν την προσπάθεια. Ο ποιητής επαινεί τη δικαιοσύνη και τη συνέπειά τους («*δίκαιοι σε όλες των τες πράξεις*»), αλλά και την ανθρωπιά τους («*αλλά με λύπη κιόλας κ' ευσπλαχνία*»). Τονίζει τη γενναιοδωρία τους τόσο των πλούσιων όσο και των φτωχών και την προσφορά τους στο μέτρο του δυνατού («*γενναίοι οσάκις...όσο μπορούνε*»). Χαρακτηριστικό τους είναι, επίσης, η ειλικρίνεια, η οποία συνοδεύεται από ανεκτικότητα, καθώς δε μισούν αυτούς που λένε ψέματα («*πάντοτε την αλήθεια ομιλούντες/πλην χωρίς μίσος για τους ψευδομένους*»). Τέλος, είναι διορατικοί («*όταν προβλέπουν*») καθώς προβλέπουν το μοιραίο τέλος κι όμως παραμένουν απαρασάλευτοι στις αξίες τους.

ΘΕΜΑ Β

B1. Να χαρακτηρίσετε τη γλώσσα και το περιεχόμενο του ποιήματος, αιτιολογώντας τον χαρακτηρισμό.

Η γλώσσα του Καβάφη είναι ιδιότυπη, καθώς είναι η συχνή η χρήση αρχαιότερων τύπων, όπως κινούντες, ομιλούντες, εις μικρόν, σε συνδυασμό με λέξεις που αρμόζουν σε ένα προφορικό ύφος, π.χ. αλλά με λύπη κιόλας κ' ευσπλαχνία.

Το περιεχόμενο του ποιήματος είναι διδακτικό και φιλοσοφικό, καθώς αποκαλύπτεται η διδακτική διάθεση του ποιητικού υποκειμένου να υπερασπιζόμαστε με κάθε κόστος τις ηθικές αξίες, όσα εμπόδια και δυσκολίες κι αν συναντήσουμε στη ζωή μας.

B2. Ποιο εκφραστικό μέσο κυριαρχεί στο ποίημα, δώστε δύο παραδείγματα, ερμηνεύοντας την επιλογή του ποιητή.

Στο ποίημα κυριαρχεί ο συμβολισμός, οι Θερμοπύλες, ο Εφιάλης και οι Μήδοι χρησιμοποιούνται συμβολικά. Είναι ένας εκφραστικός τρόπος, με τον οποίο ο ποιητής αναφέρεται γενικά σε όλους τους ανθρώπους που ακολουθούν αυτή τη στάση ζωής, τιμώντας τους, προσδίδοντας στο ποίημα παραστατικότητα και διαχρονικότητα.

ΘΕΜΑ Γ

Σήμερα, παρατηρείται ότι άνθρωποι με αυτά τα χαρακτηριστικά εκλείπουν. Γιατί πιστεύετε ότι συμβαίνει αυτό; Να απαντήσετε σε ένα κείμενο 80-90 λέξεων.

Στις μέρες μας σπανίζουν οι άνθρωποι που υπηρετούν ηθικές αξίες και υψηλά ιδανικά, προτιμώντας ίσως να στερηθούν κάποια αγαθά. Η εποχή που ζούμε κυριαρχείται από τον ατομικισμό και την ιδιοτέλεια. Η διαφθορά και η ανηθικότητα είναι παντού γύρω μας και αποτελούν τον εύκολο δρόμο προς την πολυτέλεια και την προσωπική ανέλιξη. Οι πειρασμοί είναι ποικίλοι, η απόκτηση περισσότερων χρημάτων και υλικών αγαθών είναι αυτοσκοπός, παραμερίζοντας οποιονδήποτε ηθικό κώδικα. Τελικά, είναι δύσκολο να επιλέξει κανείς να ακολουθήσει την οδό της εντιμότητας και της αγάπης προς τον συνάνθρωπο γι' αυτό αξίζει να τον τιμούμε.